

1

Parçada, sebeplerle sonuçlar arasındaki ilişkinin kurulması hangi ilâhî esasa bağlanmaktadır?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 1

Bu bağ, Allah'ın hikmetle koyduğu düzen ve âdet kanunlarına dayandırılmaktadır.

2

Sonuçların sebeplere bağlanması
hangi ilkeye dayandırılmaktadır?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 2

Bu bağlama, ilâhî hikmetin gereği olan düzen ve tertip ilkesi olarak sunulmaktadır.

3

Hikmetle sebeplere bağlanan
sonuçlar hakkında nasıl bir denge
kurulmaktadır?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 3

Görünürde bir sebep düzeni kabul edilirken, gerçek tesirin Allah'a ait olduğu korunmaktadır.

4

Tabiatın ilâhî düzenin bir
yansıması sayılması, modern
anlamda “doğa yapıyor”
düşüncesine nasıl cevap verir?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 4

Doğanın yapan değil, yapılmış bir düzenin görünür yüzü olduğunu söyleyerek cevap verir.

5

Metne göre tabiatın dışta görölen
yönü nasıl var olmuřtur?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 5

Allah'ın kudretiyle meydana getirilmiştir.

6

Sebep ve tabiata sayısız araç ve ince işçilik yüklemek niçin daha ağır bir açıklama sayılmaktadır?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 6

Çünkü basit ve bilinçsiz varlıklara, mahiyetlerinin çok ötesinde bir güç ve bilgi isnat etmeyi gerektirir.

7

Münkirin kendi geçmiş görüşü hakkında vardığı sonuç nedir?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 7

Önceki yolunun son derece imkânsız, zararlı ve çirkin bir yol olduğunu kabul etmektedir.

8

Münkirin konuşmasında “yanlış giden yol” ifadesi neye işaret eder?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 8

Tabiatı ve sebepleri yaratmada bağımsız görmek şeklindeki eski anlayışına işaret eder.

9

“Doğrudan doğruya Vâcibü’l-Vücud’a vermek” sözü neyi ifade eder?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 9

Bütün varlık ve oluşları nihai olarak Allah'ın yaratmasına nisbet etmeyi ifade eder.

10

Münkirin iman cümlesi, delil ile teslimiyet arasında nasıl bir bağ kurar?

Cevap 10

Delille aydınlanan zihnın, sonunda kalben teslim olup iman ettiğini gösterir.

11

Metne göre sebeplerin yaratılması
ile sonuçların yaratılması arasında
nasıl bir ilişki vardır?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 11

İkisini de yaratan Allah'tır;
sebepler, sonuçların bağımsız
üreticisi değildir.

12

Sonuçların da ayrıca yaratıldığının
söylenmesi hangi yanlış anlayışı
reddeder?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 12

Sebeplerin sonuçları kendi başına meydana getirdiği düşüncesini reddeder.

13

Sebeplerin yaratılmasıyla birlikte
sonuçların da yaratılması neyi
gösterir?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 13

Sebep-sonuç düzeninin kurulmuş olduğunu, fakat asıl failin yine Allah olduğunu gösterir.

14

Tabiatın “yalnızca yansıtıcı”
sayılması onun hangi iddiasını
düşürür?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 14

Kendi kendine üretici ve belirleyici güç olduğu iddiasını düşürür.

15

Metinde tabiatın dış dünyadaki yönünün de yaratılmış sayılması hangi yanlışı bozar?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 15

Tabiatı kendi başına kadim ve etkili bir kaynak sanma yanlışını bozar.

16

Metinde sebeplerin hangi
özellikleri, onların yaratıcı
olamayacağını
düşündürmektedir?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 16

Cansız, bilinçsiz, yaratılmış,
yapılmış ve basit olmaları buna
delil gösterilmektedir.

17

Metindeki muhakemeye göre
kabul edilmesi en uygun olan
düşünce nedir?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 17

Eşyanın hakiki yaratıcısının Allah olduğunu, tabiat ve sebeplerin ise ancak düzen içinde yer alan vasıtalar olduğunu kabul etmektir.

18

Münkirin itirafı sadece mantıkî bir
geri adım mı, yoksa ahlâkî bir
değerlendirme de içeriyor mu?

Cevap 18

Ahlâkî bir değerlendirme de
içeriyor; eski yolunu zararlı ve
çirkin diye niteliyor.

19

Metne göre tevhidi kabul etmek
yalnız dinî bir teslimiyet midir,
yoksa aklî bir mecburiyet de
midir?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 19

Hem dinî bir teslimiyet hem de
aklî bir zorunluluk olarak
sunulmaktadır.

20

Bu pasajdan çıkarılacak temel
ders nedir?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 20

Sebeplere takılıp kalmadan,
düzenin arkasındaki gerçek
yaratıcının Allah olduğunu görmek
gerekir.

21

Parçada, Allah'ın sebepleri yaratması onların hangi konumda olduğunu gösterir?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 21

Sebeplerin bağımsız güçler değil,
yaratılmış araçlar olduğunu
gösterir.

22

Metinde Allah için kullanılan
sıfatlar, burada hangi gerçeği
güçlendirmek için
zikredilmektedir?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 22

Her şeyi yapmaya gücü yeten yüce yaratıcının yalnız O olduğunu göstermek için zikredilmektedir.

23

Sonuçların sebeplere bağlanması,
Allah'ın yaratmasını ortadan
kaldırır mı?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-
fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 23

Hayır; bu bağ sadece hikmetli bir tertibi gösterir, yaratma yine Allah'a aittir.

24

Tabiatın eşya üzerindeki yeri, fail olmak yerine hangi kavramlarla sınırlandırılmaktadır?

lisans tabiat-risalesi-p21-genel-hulasa-esbab-musebbeb-seriat-i-fitrive-ve-tabiatin-mahiveti

Cevap 24

Ayna, yansıma ve görünüm alanı
gibi kavramlarla
sınırlandırılmaktadır.